

Date	Item	Sub-sec.	Page
2011-07-25	6	1.1	1 (13)
Replaces	Item	Sub-sec.	Page
2010-11-19			

FÖRSÄKRINGSTEKNISKA RIKTLINJER

A. ALLMÄNT	3
B. DIREKT LIVFÖRSÄKRING	3
1. Allmänt	3
2. Principer för bestämmande av premie	3
2.1 Inledning	3
2.2 Avkastningsantagande i premieberäkning	5
2.3 Antaganden om skatt	5
2.4 Antaganden om dödlighet	5
2.5 Antaganden om sjuklighet	6
2.6 Optionsrätter knutna till försäkring	6
2.7 Antaganden om driftskostnader	7
2.8 Uppföljning av premiesättning	7
2.9 Moturval	8
2.10 Risken för att försäkringsavtal upphör i förtid	8
3. Beräkning av försäkringstekniska avsättningar	9
4. Återköp, belåning och flytt av försäkringar	10
4.1 Princip för rätt till återköp, belåning och flyttning av försäkring	10
4.2 Återköpsvärde	10
4.3 Princip för rätt till belåning av försäkring	10
4.4 Flytt av försäkring till annat bolag	10
5. Fördelning av överskott och hantering av återbäring	10
6. Periodiska utbetalningar	11
7. Förräntning av försäkringsbelopp som förfallit	11
8. Soliditet	11
C. DIREKT FÖRSÄKRING FÖR OLYCKSFALL OCH SJUKDOM	11
1. Allmänt	11
2. Bestämmande av premier	11
3. Beräkning av försäkringstekniska avsättningar	12
3.1 Ej intjänade premier	12

Date	Item	Sub-sec.	Page
2011-07-25	6	1.1	2 (13)
Replaces	Item	Sub-sec.	Page
2010-11-19			

3.2	Kvardröjande risker	12
3.3	Oreglerade kända skador.....	12
3.4	Oreglerade okända skador.....	12
3.5	Skaderegleringskostnader	12
4.	Fördelning av överskott	12
5.	Soliditet	13
D.	ÅTERFÖRSÄKRING	13
1.	Allmänt.....	13
2.	Avgiven återförsäkring	13
2.1	Bestämning av maximalt självbehåll	13
2.2	Val av återförsäkringslösning och återförsäkrare.....	13
3.	Mottagen återförsäkring.....	13

Date	Item	Sub-sec.	Page
2011-07-25	6	1.1	3 (13)
Replaces	Item	Sub-sec.	Page
2010-11-19			

A. ALLMÄNT

Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) (*Skandia*) bedriver livförsäkring inom privat- och tjänstepensionsområdet, privat sjukvårdsförsäkring och gruppörsäkring.

Dessa försäkringstekniska riktlinjer beslutade av bolagets styrelse 2011-07-25 gäller fr.o.m. 2011-07-26. Riktlinjerna tillämpas även för gällande försäkringar som tecknats före detta datum, i den mån riktlinjerna inte strider mot försäkringsvillkoren.

De *försäkringstekniska riktlinjerna* innehåller principer för premieberäkning, beräkning av försäkringstekniska avsättningar, återköp, flytt och belåning av försäkringar, beräkning och fördelning av återbäring, återförsäkring samt principer för hur soliditeten ska tillgodoses.

Beslut angående fastställande och ändring av de försäkringstekniska riktlinjerna fattas av bolagets styrelse. Bolagets chefaktuarie ska löpande följa upp tillämpningen av riktlinjerna och rapportera eventuella avvikelser till styrelsen. När så är påkallat ska chefaktuarien till styrelsen rapportera om förhållanden som föranleder en ändring av riktlinjerna samt föreslå ny formulering av berörda delar av riktlinjerna.

Till riktlinjerna hör ett *försäkringstekniskt beräkningsunderlag*. Där ska framgå vilka antaganden, avgiftsuttag, regler och formler som tillämpas för att uppfylla dessa riktlinjer.

Beslut om det försäkringstekniska beräkningsunderlaget fattas av bolagets verkställande direktör, eller av denne utsedd ansvarig, tillsammans med chefaktuarien. Chefaktuarien ansvarar dels för den löpande tillämpningen av beräkningsunderlaget dels för att underlaget är komplett med hänsyn till verksamhetens omfattning.

De försäkringstekniska riktlinjerna utgör tillsammans med det försäkringstekniska beräkningsunderlaget och Skandia Nordens ramverk för Risk och Compliance bolagets underlag för beräkningar, styrning och kontroll.

B. DIREKT LIVFÖRSÄKRING

1. Allmänt

Riktlinjerna i avsnitt B omfattar den livförsäkring, försäkringsklasserna I (traditionell livförsäkring) och III (fondförsäkring), som bedrivs i Skandia inom Skandia Link (registrerad bifirma till Skandia).

2. Principer för bestämmande av premie

2.1 Inledning

De premier försäkringstagarna betalar till Skandia kan delas upp i sparpremie, riskpremie och omkostnadspremie.

Sparpremie

Date	Item	Sub-sec.	Page
2011-07-25	6	1.1	4 (13)
Replaces	Item	Sub-sec.	Page
2010-11-19			

För försäkringsklass I gäller att sparpremierna placeras i värdepapper som valts av försäkringstagarna. Värdepapperna förvaras i värdepappersdepåer hos av Skandia godkända fondkommissionärer. Placering kan ske i av Skandia godkända värdepapper. En aktuell förteckning över godkända värdepapper ska finnas tillgänglig vid var tid. Restriktioner rörande den andel ett visst värdepapper får representera av det totala värdepappersinnehavet kan förekomma.

För försäkringsklass III gäller att sparpremierna placeras i av försäkringstagarna valda fonder (fondförsäkring). Försäkringstagarna kan välja bland de fonder som marknadsförs av Skandia. Restriktioner vad gäller valet av fond kan förekomma. Skandia äger rätten att bestämma ett högsta antal fonder för ett enskilt försäkringsavtal och rätten att ersätta redan valda fonder med andra likvärdiga fonder.

Riskpremie

Två olika modeller för uttag av riskpremier tillämpas. Antingen görs ett riskpremieavdrag från inbetald bruttopremie, så att ett reducerat belopp investeras på försäkringsavtalet, eller också görs uttaget under försäkringsavtalets löptid genom uttag ur värdepappersdepåer (klass I) eller genom försäljning av fondandelar som tillhör försäkringsrörelsen (klass III).

För försäkringar med negativ risksumma tilldelas den s k arvsvinsten (den negativa riskpremien) i efterskott genom en kreditering av värdepappersdepåer (klass I) eller en tilldelning av ytterligare fondandelar (klass III).

Omkostnadspremie

Två olika modeller för uttag av omkostnadspremier tillämpas. Antingen görs ett avdrag från inbetald bruttopremie, så att ett reducerat belopp investeras på försäkringsavtalet, eller också görs uttaget under försäkringsavtalets löptid genom uttag ur värdepappersdepåer (klass I) eller genom försäljning av fondandelar som tillhör försäkringsrörelsen (klass III).

Andra modeller för uttag av risk- eller omkostnadspremier som kan komma att införas i framtiden ska kunna tillämpas både för redan tecknade försäkringar och för försäkringar som nytecknas efter införandetidpunkten, i den mån det inte strider mot försäkringsvillkoren.

Hälsoprövning

Hälsodeklaration och riskbedömning ska föregå tecknande av och mottagande av försäkring där bolaget står en väsentlig dödlighets- eller sjuklighetsrisk. Härvid används Livförsäkring-saktiebolaget Skandias (*Skandia Liv*) riktlinjer för medicinsk riskbedömning, med vissa undantag betingade av särarten i Skandias produkter. Undantag kan göras i enskilda fall eller för grupper av försäkrade där fara för negativt riskurval inte bedöms föreligga.

Riskbedömning ska även föregå ändring av försäkring om ändringen medför en påtagligt utökad dödlighets- eller sjuklighetsrisk. Undantag kan medges om utökning sker vid av bolaget på förhand definierade tillfällen. Alla beslut om undantag i riskbedömningsfrågor fattas av den bolagsinterna Avstegsgruppen.

Date	Item	Sub-sec.	Page
2011-07-25	6	1.1	5 (13)
Replaces	Item	Sub-sec.	Page
2010-11-19			

2.2 Avkastningsantagande i premieberäkning

Något avkastningsantagande ska normalt inte göras av Skandia, eftersom försäkringstagarna själva står den finansiella risken för placeringarna.

Det finns dock två undantag:

- För fonder där Skandia garanterar mot försäkringstagarna utfäst avkastning ska Skandia i samråd med den aktuella fondförvaltaren bestämma nivån på utfäst avkastning. Härvid ska beaktas såväl fondens löptid, den typ av värdepapper som placering sker i, fondförvaltarens kompetens etc. som Skandias avgifter och av myndigheter beslutade avgifter och skatt. De risker som är förenade med de utfästa garantierna ska återförsäkras om det bedöms som motiverat.
- Vid beräkning av avgift för premiefrielseförsäkring ska samma principer för bestämmande av avkastningsantagande användas som vid beräkning av försäkringsteknisk avsättning. Antaganden som innebär utjämning över tiden får användas.

2.3 Antaganden om skatt

Uttag av skatt ska följa gällande regler för beskattning av försäkring i livförsäkringsbolag.

Uttaget ska göras så snart det efter ett årsskifte som det är praktiskt möjligt och ska tas ur behållningen i värdepappersdepåer (klass I) respektive genom försäljning av fondandelar (klass III).

2.4 Antaganden om dödlighet

Tillämpade antaganden om livslängd/dödlighet ska relateras till förväntad dödlighet i försäkrat bestånd. Även andra undersökningar och i sammanhanget relevant statistik ska beaktas, t ex Skandiakoncernens erfarenhet, branschstatistik och befolkningsstatistik. Där det är väsentligt ska antagandena vara beroende av för risken signifikanta faktorer som den försäkrades ålder, risksummans tecken, kön och andra faktorer med inverkan på livslängd/dödlighet i den mån detta är genomförbart och motiverat. Uppföljning ska göras av både antals- och ekonomisk dödlighet. Vid val av dödlighetsantaganden ska ekonomisk dödlighet ges större vikt än antalsdödlighet.

Icke normala risker kan accepteras mot förhöjd premie. Förhöjning ska baseras på egna och branschgemensamma erfarenheter. Vid dödsfall förorsakade av vissa riskfyllda verksamheter kan försäkringsvillkoren för försäkringar med positiv risksumma föreskriva att någon utbetalning av dödsfallsbelopp inte görs. De efterlevande är i sådana fall dock alltid berättigade till ett belopp svarande mot aktuellt försäkringskapital.

För försäkringar med positiv risksumma begränsas den högsta tillåtna risksumman för försäkrade som fyllt 70 år till ett prisbasbelopp enligt lagen om allmän försäkring. Denna begränsning behöver dock inte tillämpas för försäkringar vars risksumma uppgår till högst fem procent av försäkringskapitalet.

Date	Item	Sub-sec.	Page
2011-07-25	6	1.1	6 (13)
Replaces	Item	Sub-sec.	Page
2010-11-19			

För försäkringar med positiv risksumma som utfärdas i fast kombination med försäkringar med negativ risksumma och där absolutbeloppet av risksummorna är av samma storleksordning tillåts avvikelser från ovanstående regelverk. Sådana försäkringsavtal bildar egna kollektiv där samma dödlighetsantagande tillämpas oavsett risksummans tecken.

När dödlighetsantagandena ändras äger Skandia rätt att tillämpa de nya premierna såväl för redan tecknade försäkringar, i de fall det inte strider mot försäkringsvillkoren, som för försäkringar som nytecknas efter ändringstidpunkten.

2.5 Antaganden om sjuklighet

Antaganden om sjuklighet ska omfatta såväl insjuknande som avveckling av inträffade sjukfall. Tillämpade antaganden om sjuklighet ska relateras till förväntad sjuklighet i försäkrat bestånd. Även andra undersökningar och i sammanhanget relevant statistik ska beaktas, t ex Skandiakoncernens erfarenhet, branschstatistik och befolkningsstatistik. Antagandet ska vara beroende på avtalad karenstid. Där det är väsentligt ska kön, ålder och andra faktorer med inverkan på sjukligheten beaktas i den mån detta är genomförbart och motiverat.

Premiefrielseförsäkring kan inte tecknas innan den försäkrade fyllt 16 år eller efter det att den försäkrade fyllt 60 år. Premiefrielseskyddet för redan tecknade försäkringar upphör senast på den av försäkringens årsdagar som infaller närmast efter den försäkrades 65-årsdag.

Icke normala risker kan accepteras mot förhöjd premie eller klausul som innebär att försäkringen inte gäller för vissa namngivna åkommor. För vissa sjukdomstillstånd kan försäkringsvillkoren föreskriva att försäkringen träder i kraft först efter en i villkoren specificerad tid från tecknandet. Försäkringsvillkoren kan också undanta arbetsförmåga förorsakad av vissa riskfyllda verksamheter från premiefrielseskyddet.

När sjuklighetsantagandena ändras äger Skandia rätt att tillämpa de nya premierna såväl för redan tecknade försäkringar, i de fall det inte strider mot försäkringsvillkoren, som för försäkringar som nytecknas efter ändringstidpunkten.

2.6 Optionsrätter knutna till försäkring

En restriktiv linje ska tillämpas vad gäller utfärdande av optionsrätter.

Optionsrätter ska beskrivas i försäkringsvillkoren. De optionsrätter som finns är:

- Då periodiska utbetalningar påbörjas vid uppnådd utbetalningsålder för en försäkring med avtalade periodiska utbetalningar kan försäkringstagaren fritt välja bland tillgängliga utbetalningsprodukter utan hälsoprövning oavsett vald produkt under uppskovstiden. Skandia ska inte erbjuda produkter med periodiska utbetalningar där utbetalningarna från efterlevandeskyddsmomentet överstiger dem som gäller för ålderspensionsmomentet.
- För en del tjänstepensionsprodukter finns möjlighet att utan hälsoprövning antingen lägga till ett nytt efterlevandeskydd eller höja ett befintligt efterlevandeskydd vid på förhand definierade familjehändelser, t ex om den försäkrade ingår äktenskap eller får barn.

Date	Item	Sub-sec.	Page
2011-07-25	6	1.1	7 (13)
Replaces	Item	Sub-sec.	Page
2010-11-19			

- Inom tjänstepensionsområdet förekommer lönehöjningsoptioner, d v s det lönerelaterade försäkringsskydd som är kopplat till premiefrielseförsäkringen och i viss utsträckning till efterlevandeskyddet kan höjas utan hälsoprövning vid måttliga lönehöjningar. Vid höjningar utöver de fördefinierade ramarna ska alltid hälsoprövning krävas.

Utnyttjande av optionsrätt är inte förenat med någon extra kostnad för försäkringstagare. Kostnaden för ökning av den försäkringsrisk Skandia står vid utnyttjande av optionsrätt ska tas ut via ordinarie riskpremieuttag.

2.7 Antaganden om driftskostnader

Varje försäkringsavtal ska långsiktigt bära sina egna kostnader. Avgiftsuttagen ska väljas så att de förväntas överstiga de kostnader bolaget har för nyförsäljning och löpande administration av försäkringsavtalen. De avgifter som kan förekomma är:

- *Avgifter proportionella mot premien:* Avgifterna tas ut innan sparpremierna investeras.
- *Avgifter proportionella mot försäkringskapitalet:* Avgifterna tas ur behållningen i värdepappersdepåer (klass I) respektive genom försäljning av fondandelar (klass III).
- *Årliga fasta avgifter:* Avgifterna tas ur behållningen i värdepappersdepåer (klass I) respektive genom försäljning av fondandelar (klass III).
- *Avgifter proportionella mot positiva risksummor:* Avgifterna tas ur behållningen i värdepappersdepåer (klass I) respektive genom försäljning av fondandelar (klass III).
- *Återköpsavgifter och flyttavgifter:* Avgifterna tas ut genom minskning av det belopp som utbetalas vid återköp eller flytt av försäkringens värde, även vid delåterköp.
- *Ändringsavgifter:* Avgifterna kan tas ut vid av försäkringstagarna önskade ändringar.
- *Avgifter i samband med köp och försäljning av fondandelar:* Avgifterna tas ut genom att köpkurserna skiljer sig från säljkurserna.

Förutom de avgifter som belastar försäkringstagarnas tillgodohavanden och som tillfaller Skandia äger Skandia rätten att ta ut av myndigheter beslutade skatter och avgifter.

Försäkringsavtal bör upprättas så, att bolaget ges möjlighet att förändra avgiftsmodellerna och att utöka avgiftsuttagen om faktiska framtida driftskostnader och/eller annullationsfrekvenser kräver detta.

2.8 Uppföljning av premiesättning

Uppföljning av premiesättningen ska göras minst en gång årligen. Uppföljningen delas in i olika delmoment - riskrörelse, driftskostnader och återförsäkring. Antaganden som ger upphov till upprepade förluster ska justeras.

Riskrörelsen

Det verkliga utfallet av dödligheten bland de försäkrade jämförs med den antagna, uppdelat på försäkringar med positiv respektive negativ risksumma. På samma sätt görs en jämförelse av

Date	Item	Sub-sec.	Page
2011-07-25	6	1.1	8 (13)
Replaces	Item	Sub-sec.	Page
2010-11-19			

det verkliga utfallet av sjukligheten jämfört med den antagna bland de försäkrade som tecknat premiebefrielseförsäkring.

Driftskostnadsresultatet

En uppdelning ska göras i initiala och löpande driftskostnader samt skadebehandlingskostnader. Dessa tre delgrupper ska analyseras var för sig. Vid analysen ska verkligt driftskostnadsutfall jämföras med avgiftsuttagen ur försäkringarna. Hänsyn ska tas till de intäkter som kan finnas utöver avgifter ur försäkringarna.

Återförsäkringsresultatet

Vid uppföljningen ska återförsäkringspremierna jämföras med ersättningar från återförsäkrare.

Bolagets chefaktuarie svarar för att uppföljningen genomförs och att den rapporteras till chefen för den svenska livförsäkringsverksamheten.

2.9 Moturval

Ett s k moturval bland dem som tecknar nya försäkringar kan snabbt få oönskade negativa effekter i riskrörelsen. Det viktigaste instrumentet för att motverka detta är tydliga och rättvisa försäkringsvillkor och riskbedömningsregler. Skandia följer Skandia Livs riktlinjer för medicinsk riskbedömning med de avvikelser som kan betingas av Skandias produkters särart. Dessa regler uppdateras kontinuerligt och strävan är att göra en korrekt och rättvis bedömning av dödlighets- och sjuklighetsrisken.

Produkter och försäkringsvillkor ska utformas för att reducera effekten av moturval i och med att försäkringstagare återköper, fribrevslägger, flyttar sina försäkringar e dyl.

2.10 Risken för att försäkringsavtal upphör i förtid

Försäkringsavtal som upphör i förtid har en negativ påverkan på bolagets framtida intjäningsförmåga och lönsamhet. Ett försäkringsavtal kan upphöra i förtid genom återköp eller flytt till ett annat försäkringsbolag. En liknande risk är att avtalet kvarstår i bolagets försäkringsportfölj men fribrevsläggs så att bolaget inte får in ursprungligen avtalade framtida premier.

Det är alltså av största vikt att annullationer hålls på en låg nivå. Åtgärder i detta syfte är:

- Återköpsavgift kan uttas vid hel- och delåterköp. Det gäller framförallt att motverka tidiga återköp eftersom bolaget riskerar att inte kunna täcka anskaffningskostnaderna annars.
- Flyttavgift utgår vid flytt till annat försäkringsbolag. Skälen till att ta ut flyttavgift är desamma som till att ta ut återköpsavgift.
- Vid fribrevsläggning reduceras avtalade dödsfallsbelopp uttryckta i fast kronotal med hänsyn till uteblivna framtida premier.
- Aktiv kundvård ska bedrivas - kunder som önskar annullera sina avtal eller lämnar premierna obetalda ska kontaktas.

Date	Item	Sub-sec.	Page
2011-07-25	6	1.1	9 (13)
Replaces	Item	Sub-sec.	Page
2010-11-19			

- Ett annullationsansvar tillämpas vid annullationer nära nyteckningstidpunkten. Ansvariet innebär att utbetald försäljningsprovision återtas helt eller delvis.

3. Beräkning av försäkringstekniska avsättningar

Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkring utgör vid varje tidpunkt det förväntade kapitalvärdet av bolagets framtida utgifter för försäkringarna i försäkringsbeståndet. Avsättningarna ska alltid redovisas uppdelade i tjänstepensioner och övrig livförsäkring.

I avsättningen ingår:

- Värdet av alla innehav i värdepappersdepåer (klass I) och fondandelar beräknade till inlösenkurs (klass III) som hör till försäkringsrörelsen, justerat med upplupna avgifter och riskpremier.
- Oplacerade premier.
- Det belopp varmed det förväntade kapitalvärdet av bolagets risk- och driftskostnader för gällande försäkringar överstiger det förväntade kapitalvärdet av intäkter för framtida sådana kostnader som bolaget enligt försäkringsavtalen ytterligare har att uppbära för dessa försäkringar.
- Ännu inte intjänade premier.
- Kvardröjande risker.
- Avsättning för oreglerade skador. Här ingår även skaderegleringskostnader.

Vid beräkning av avsättning för redovisnings- och uppföljningsändamål ska åtaganden för tjänstepension värderas realistiskt enligt en aktsamhetsprincip. Avsättningarna ska vara sådana att de vid en tänkt överlåtelse av ett specifikt försäkringsbestånd utgör ett marknads-mässigt acceptabelt värde.

Principer för beräkning av avsättning för oreglerade skador

Inträffade skador reservsätts individuellt så snart bolaget fått kännedom om dem.

För försäkringsfall där utredning påbörjats om eventuellt lämnade oriktiga uppgifter vid teckningstillfället avsätts full reservering tills utredningen avslutats.

Utöver den avsättning, som görs för av bolaget kända skador, görs också en avsättning för ännu ej rapporterade eller otillräckligt rapporterade skador. Vid beräkning av denna avsättning används etablerade aktuariella och statistiska metoder, i första hand baserade på s.k. avvecklingstrianglar. Utvärdering av metoderna ska göras minst en gång per år.

Val av diskonteringsränta i beräkning av avsättning för oreglerade skador - premiefrielseförsäkring

Räntekurva för diskontering ska baseras på svensk statsobligationsränta och ska relateras till kvarvarande duration i beståndet av premiefrielseskadorna. Vid val av ränteantagande ska hänsyn tas till rätten till värdesäkring beskriven i försäkringsavtalen.

Date	Item	Sub-sec.	Page
2011-07-25	6	1.1	10 (13)
Replaces	Item	Sub-sec.	Page
2010-11-19			

Vid annan användning än redovisning och uppföljning ska hänsyn tas till gällande myndighetsföreskrift om beräkning av försäkringsteknisk avsättning.

4. Återköp, belåning och flytt av försäkringar

4.1 Princip för rätt till återköp, belåning och flyttning av försäkring

Av försäkringsavtalet ska framgå i vad mån rätt till återköp (helt eller delvis) och/eller flyttning av försäkring finns. Vid återköp av del av försäkring ska bolaget förbehålla sig rätten att i samma omfattning samtidigt förändra valt efterlevandeskydd.

4.2 Återköpsvärde

Det tekniska återköpsvärdet för en försäkring är lika med värdet på innehavet i värdepappersdepå (klass I) respektive fondvärdet (klass III) efter avdrag för upplupna riskkostnader och avgifter.

För försäkringar med negativ risksumma medges återköp högst med ett belopp som svarar mot försäkringens dödsfallsbelopp.

Bolaget äger rätt att reglera hur ofta delåterköp kan göras. Försäkringstagarna ska informeras om begränsningar härvidlag. Återköpsavgifter kan tas ut i samband med återköp.

Bolaget har rätt att återköpa försäkringar vars tekniska återköpsvärde understiger av bolaget fastställt minsta belopp och därvid ta ut sedvanliga återköpsavgifter. I sådana fall ska försäkringstagaren underrättas och beredas tillfälle att betala ytterligare premier innan återköpet verkställs.

4.3 Princip för rätt till belåning av försäkring

Belåning av försäkringar medges ej.

4.4 Flytt av försäkring till annat bolag

Bolaget kan begränsa flytträtten för försäkringar som omfattas av flytträtt på så sätt att flytt ej beviljas inom viss tid räknat från nyteckningstillfället. Vid begäran om flytt kan bolaget föreskriva betänketid för försäkringstagaren innan flytt verkställs. Bolaget har rätt att ta ut en flyttavgift i samband med flytt.

Vid flytt överförs hela det tekniska återköpsvärdet minskat med flyttavgiften till den nya försäkringsgivaren. Partiell flytt är inte möjligt.

5. Fördelning av överskott och hantering av återbäring

Tillgodohavandena i värdepappersdepåerna för försäkringar tillhörande försäkringsklass I utgör villkorad återbäring. Någon rätt till återbäring för försäkringar tillhörande försäkringsklass III finns inte.

Date	Item	Sub-sec.	Page
2011-07-25	6	1.1	11 (13)
Replaces	Item	Sub-sec.	Page
2010-11-19			

6. Periodiska utbetalningar

För periodiska utbetalningar fastställs utbetalt belopp utifrån försäkringens värde och beräknas utifrån återstående utbetalningstid, samt bygger på antagande om förväntad livslängd och förväntad avkastning. Den förväntade avkastningsräntan kan för vissa utbetalningsmodeller väljas inom ett intervall som beror av statslåneräntan, men lägst 0%, i de fall ingen avkastningsränta har valts fastställs den av Skandia. För utbetalningsmodeller där avkastningsräntan inte kan väljas fastställs den av Skandia.

7. Förräntning av försäkringsbelopp som förfallit.

Försäkringsbelopp som förfallit till betalning men där utbetalning ännu inte skett placeras på ett konto tills förmånstagare/försäkrad identifierats. Belopp som inte kunnat utbetalas t ex för att betalningsmottagare inte hittats kan preskriberas.

Försäkringsbeloppet gottskrivs en ränta justerad för eventuella administrativa kostnader.

8. Soliditet

C. DIREKT FÖRSÄKRING FÖR OLYCKSFALL OCH SJUKDOM

1. Allmänt

Riktlinjerna i avsnitt C gäller de skadeförsäkringsprodukter för vilka bolaget har koncession: försäkring för olycksfall (försäkringsklass 1), (*gruppolycksfallsförsäkring*) och försäkring för sjukdom (försäkringsklass 2), (*privatvård*).

2. Bestämmande av premier

Uppföljning av premiesättningen ska ske med tidsintervall som är högst lika med premietariffens giltighetstid (vanligen 1 år).

Vid tariffbestämningen ska skadefallet studeras per produkt och för relevanta delbestånd. Tillämpade antaganden om försäkringsrisk ska vara beroende av för risken relevanta faktorer som den försäkrades ålder, kön och andra faktorer med inverkan på risken i den mån detta är genomförbart. Skadefallet för bestånd med klausuler ska studeras separat, även grupperat över klausul typer om underlaget är tillräckligt stort.

Driftskostnadsutfallet ska följas upp enligt detaljerad fördelning av driftskostnader per produkt, dels i enlighet med utfallet från sedvanlig ABC-analys (Activity-Based Cost), dels utifrån ”ändamålsfördelade” driftskostnader. Till den del driftskostnaderna inte kan hänföras till specifika produkter ska fördelningen göras enligt för ändamålet annat lämpat mått. Varje produktområde ska långsiktigt bära sina egna driftskostnader.

Specialjustering av premienivån kan göras för enskilda kunder med stora skador.

Slutligen ska premienivån justeras med hänsyn till eventuella villkorsförändringar eller

Date	Item	Sub-sec.	Page
2011-07-25	6	1.1	12 (13)
Replaces	Item	Sub-sec.	Page
2010-11-19			

förväntade kostnadsförändringar under kommande tariffperiod.

Ett s k moturval bland dem som tecknar nya försäkringar kan snabbt få oönskade negativa effekter. Det viktigaste instrumentet för att motverka detta är tydliga och rättvisa försäkringsvillkor och riskbedömningsregler. Skandia följer Skandia Livs riktlinjer för medicinsk riskbedömning med de avvikelser som kan betingas av produkternas särart. Dessa regler uppdateras kontinuerligt och strävan är att göra en korrekt och rättvis bedömning av försäkringsrisken.

Produkter och försäkringsvillkor ska utformas för att reducera effekten av moturval i och med att försäkringstagare väljer att förnya respektive avsluta sina försäkringar e dyl.

3. Beräkning av försäkringstekniska avsättningar

3.1 Ej intjänade premier

Avsättningar för ej intjänade premier ska beräknas pro rata temporis.

3.2 Kvardröjande risker

Om gällande premienivå bedöms vara för låg ska avsättningen för ej intjänad premie förstärkas med avsättning för kvardröjande risker, i proportion till differensen mellan behövlig premie och faktisk premie.

3.3 Oreglerade kända skador

Avsättningen för oreglerade, kända skador ska beräknas med vedertagna statistiska metoder utom när individuellt beräknad reserv kan anses ge mer rättvisande resultat.

3.4 Oreglerade okända skador

Avsättningen för oreglerade, okända skador ska grundas på tidigare utbetalningserfarenheter. Avsättningen ska avse såväl inträffade, men ännu ej rapporterade skador (IBNR), som inträffade men otillräckligt reservsatta skador (IBNER). Etablerade aktuariella och statistiska metoder ska användas.

De antaganden som används vid beräkningarna ska ses över kvartalsvis. En noggrann omvärdering ska genomföras minst en gång årligen.

3.5 Skaderegleringskostnader

Avsättningen för skaderegleringskostnader ska beräknas med hänsyn tagen till ABC-analysen och den förväntade utvecklingen av dessa kostnader.

4. Fördelning av överskott

Som huvudregel går allt överskott till bolagets ägare. Vid synnerliga överskott kan nya försäkringsmoment kostnadsfritt läggas till i försäkringen. Nytt moment ska utvecklas i samråd med kund. Om tillräckliga överskott föreligger på större enskilda avtal kan nya försäkringsmoment

Date	Item	Sub-sec.	Page
2011-07-25	6	1.1	13 (13)
Replaces	Item	Sub-sec.	Page
2010-11-19			

kostnadsfritt läggas till efter diskussion med kunden.

5. Soliditet

D. ÅTERFÖRSÄKRING

1. Allmänt

Bolagets samlade återförsäkringsengagemang ska regelbundet redovisas för styrelse och ägare.

2. Avgiven återförsäkring

2.1 Bestämning av maximalt självbehåll

Vid tecknande av återförsäkringskontrakt ska det maximala självbehållet bestämmas med beaktande av riktlinjerna i Skandia Group Principles for Insurance Underwriting Risk (i Skandia Nordic Corporate Manual).

Risker som ligger utanför maximalt självbehåll kan accepteras endast om återförsäkring för dem kan erhållas.

2.2 Val av återförsäkringslösning och återförsäkrare

Återförsäkringskontrakt får tecknas endast inom gruppen eller med välrenommerade återförsäkrare med acceptabel rating enligt Standard & Poor's, eller motsvarande klassificering. Gränser definieras i Skandia Group Principles for Credit Risk (i Skandia Nordic Corporate Manual). Hänsyn ska tas till återförsäkrarnas villkor avseende pris, flexibilitet, marknadskännedom och underwriting support.

3. Mottagen återförsäkring

Bolaget kan från tid till annan teckna mottagen återförsäkring inom gruppen eller med bolag med anknytning till gruppen. Maximalt självbehåll ska bestämmas utifrån samma förutsättningar som under avsnitt D 1.1. Beräkning av reserver följer de allmänna principerna som beskrivs i avsnitten B och C, justerade med hänsyn till den återförsäkrade affärens art och återförsäkringskontraktet.